

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-12-17
Besvaras senast
2020-01-17

Till statsrådet Åsa Lindhagen (MP)

2019/20:218 Insatser mot hedersvåldet

Hederskulturen finns i många länder och inom flera religioner. Omfattningen är svår att på riktigt överskåda, men FN uppskattar att 4–5 miljoner lever under hedersnormer, att 150 miljoner kvinnor världen över är könsstympade samt att det varje år sker 5 000 mord i hederns namn.

Socialstyrelsen fick år 2017 i uppdrag att göra en undersökning om hur utbrett hedersvåldet och förtrycket är i Sverige. I myndighetens uppdrag ingick också att ta reda på hur vanligt det är med barnäktenskap och tvångsäktenskap. Under våren 2019 kom dock besked från Socialstyrelsen att kartläggningen inte var möjlig att genomföra. De data som finns tillgängliga är otillräckliga, få kommuner har gjort egna undersökningar och det saknas gemensamma mätmetoder för att kunna göra sammanställningar.

Det är av största vikt att svenska myndigheter har rätt kunskap och verktyg för att hjälpa de framför allt flickor och kvinnor som är drabbade av hedersförtrycket. Sverige har tagit emot många nyanlända som kommer från regioner där hederskulturen i hög grad är gällande och i många fall fortsätter att utövas i vårt land. De senaste åren har larmen om tvångs- och barnäktenskap, unga flickor som förs ut från landet mot deras vilja för att giftas bort till en äldre man, bara ökat. Alliansregeringen skärpte den 1 juli 2014 lagstiftningen på området men trots det kvarstår risken att flickor gifts bort utomlands.

Storbritannien har i dag ett nationellt kompetensteam, the Forced Marriage Unit (FMU), som hanterar ca 400 ärenden per år där flera fall just involverat unga flickor som förts utomlands för att giftas bort. FMU har inrättats i syfte att få hem bortförda barn, ge stöd till offer men också till yrkesverksamma som arbetar med aktuella ärenden.

Sverige bör ta efter det brittiska exemplet för att alla barn och unga ska kunna känna sig trygga i landet. Kristdemokraterna har i flera år drivit frågan om FMU i riksdagen utan gehör hos regeringen. Vi föreslog också i vår alternativa budget mer ekonomiska medel till Noa, Nationella operativa avdelningen, i syfte att starta upp ett arbete liknande det som finns i Storbritannien. Och frågan är varför regeringen dröjer med att agera.

En utredning om straffansvar för hedersrelaterat våld och förtryck är tillsatt av regeringen, vilket är bra, men utredningen har missat flera centrala delar i det

förebyggande arbetet mot hedersförtrycket. Sverige riskerar därför att agera för svagt, för sent.

Barnkonventionen är från och med 1 januari 2020 svensk lag, och det behövs nu kraftfulla åtgärder för att inga barn ska föras ut ur landet. Därför måste nu det förebyggande arbetet uppvärderas.

Det nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck, som för närvarande ligger vid Länsstyrelsen i Östergötland, behöver enligt Kristdemokraterna stärkas och permanentas. De har exempelvis lyft behovet av fler insatser mot hedersvåld och bortförande av barn och unga för tvångsbarnäktenskap. Regeringen har sagt att man ska utreda kompetensteamets arbete. Därför råder nu en osäkerhet om dess framtida placering.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Åsa Lindhagen:

1. Avser statsrådet att ta fram förslag på hur statistik över hedersförtryckets omfattning i Sverige kan redovisas?
2. Hur ser regeringen på ett snart inrättande av en verksamhet liknande det brittiska FMU i Sverige?
3. När avser regeringen att fatta beslut om framtida placering av det nationella kompetensteamet mot hedersvåld och förtryck?

.....

Désirée Pethrus (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders